

SIBERISCHE UNIVERSITEIT OPENT DEUREN NAAR OOST EN WEST

Boerjaten hebben internationale ambities

De staatsuniversiteit van Boerjatië – in het oosten van Siberië – is trots op haar groeiend aantal internationale contacten, ook met Nederland. Een kleine tweehonderd buitenlandse studenten vinden jaarlijks de weg naar Oelan Oede, waar de universiteit is gevestigd. En de ambities reiken verder.

Feestelijk uitgedoste studenten van de Boerjats Staats Universiteit die net hun bul hebben gehaald poseren voor de foto.

Foto: Johannes Olf

Als we 's middags het universiteitsterrein oplopen, komen jonge vrouwen in baljurken lachend naar buiten. Hun haren mooi gekapt en op hoge hakken laten ze zich fotograferen. Sommigen dragen een vierkante pet en een blauwe cape over hun glitterjurk. Ze hebben zojuist hun bul gehaald. We zijn op bezoek bij de Boerjat Staats Universiteit (BSU) in Boerjatië, een republiek van de Russische Federatie in Oost-Siberië.

Binnen, in de aula, worden afgestudeerde medicijnenstudenten toegesproken door de rector, Stepan Kalmykov. Hij moedigt de afgestudeerden aan zich verder te specialiseren aan de BSU of aan een van de buitenlandse universiteiten waarmee de instelling een samenwerkingsrelatie heeft. Zo is de BSU lid van een groot aantal academische netwerken, zoals het *Arctic University Network* en het *Asian University Network*.

We ontmoeten de rector op zijn kamer. Aan de muur hangt een schilderij over het leven van nomaden in Mongolië. "Wij Boerjaten zijn nauw verwant aan de Mongolen", vertelt Kalmykov. "Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie is er een groeiende belangstelling voor onze eigen cultuur. We onderhouden daarom ook nauwe contacten met Mongolië en Binnen-Mongolië in China."

Redelijke vrijheid

Kalmykov is rector van de BSU sinds de start in 1995. Als jongeman deed hij actief aan sport, later heeft hij zich gespecialiseerd tot sportpedagoog. Hij is honorair consul van Zuid-Korea en gedeputeerde in het parlement van Boerjatië – een ambitieus man, kortom. Ook met de BSU heeft hij allerlei ambities. "We zijn in korte tijd uitgegroeid tot een universiteit met vijftien faculteiten en we willen verder uitbreiden."

Om een nieuwe studierichting of specialisatie te beginnen, is weliswaar toestemming uit Moskou nodig. Maar de locatie, ver in Siberië, geeft de BSU volgens Kalmykov "een redelijke vrijheid" bij het ontplooiën van eigen initiatieven op onderzoeks- en onderwijsgebied, en bij het aangaan van betrekkingen met universiteiten buiten de Russische Federatie.

"Met enige trots kan ik zeggen dat we hier jaarlijks minstens tien internationale conferenties organiseren, waarvoor we specialisten uitnodigen die niet alleen uit Azië, maar ook steeds meer uit Europa naar ons toekomen. We hebben in ons korte bestaan veel erkenning gekregen en behoren inmiddels tot de topvijf van universiteiten in Siberië."

Sinds 2000 heeft de BSU een dependance in Oelan Batar, in Mongolië. Studenten kunnen daar een bacheloropleiding volgen in rechten, management, bedrijfskunde en oosterse talen, zoals Koreaans, Japans en Chinees. Op de BSU, in de Boerjatische hoofdstad Oelan Oede, kunnen ze vervolgens hun masterstudie doen. Ook in aangrenzende regio's van de Russische Federatie, zoals de regio Irkoetsk en de regio Tsjita, heeft de BSU vestigingen waar bacheloropleidingen kunnen worden gevolgd. In Mantsjoerije, in China, heeft de

universiteit een school voor de Russische taal, waar studenten zich kunnen voorbereiden op een studie aan de BSU.

Buitenlandse gastdocenten

Boris Zolkhoev (33) is als decaan van het bureau voor internationale betrekkingen verantwoordelijk voor de buitenlandse docenten die lesgeven aan de BSU. Hij begeleidt ook de specialisten die voor onderzoek naar Boerjatië komen. "Jaarlijks krijgen we hier ongeveer twintig buitenlandse specialisten die onderzoek komen doen op gebieden als etnobotanie, traditionele geneeskunde, ecologie en lokale talen", vertelt Zolkhoev. "Daarnaast geven buitenlandse specialisten gastcolleges op onze universiteit. Dit jaar hadden we voor het eerst een onderzoeker uit Nederland, een taalkundige die zich bezighoudt met bedreigde talen." De BSU heeft volgens Zolkhoev voor vrijwel alle vreemde talen buitenlandse docenten aangetrokken. "Zij doceren hier een studiejaar of soms meerdere jaren."

Zolkhoev heeft ook te maken met de buitenlandse studenten die in Oelan Oede komen studeren. Jaarlijks zijn dat er 150 tot tweehonderd. "We hebben meer aanvragen dan we kunnen honoreren", zegt hij. "Dat komt vooral doordat we veel te weinig adequate huisvesting hebben voor buitenlandse studenten."

Ook de studenten uit Boerjatië zelf kunnen we lang niet allemaal huisvesten. Ruim de helft woont bij familie. Maar we zijn aan het bouwen en hopen binnen een jaar of drie voldoende huisvesting te hebben voor buitenlandse studenten.”

Veel buitenlanders, vertelt Zolkhoev, komen maar voor korte tijd naar de BSU. “Zij komen hier om zich te bekwamen in de Russische taal.” De Chinese Tah Jing (21) is een van die studenten. Ze is derdejaars-student Russisch aan de Universiteit van Chungchan in China en studeert nu zeven maanden Russisch aan de BSU. Haar ouders betalen haar studie. Zij hebben een winkel in huishoudelijke artikelen. Maar de ambities van Jing gaan verder. Ze wil als vertaler werken voor een Chinees bedrijf dat zakendoet met de Russische Federatie. “De handel met de Russische Federatie neemt alleen maar toe”, weet ze.

Boris Zolkhoev bevestigt dat. “In Boerjatië zien we steeds meer Chinese producten in de winkels. Maar het omgekeerde gebeurt ook. Het is dus niet zo gek dat ongeveer dertig BSU-studenten Chinees en Chinese cultuur studeren aan de Universiteit van Changchun.” Dankzij het aanhalen van buitenlandse betrekkingen zijn steeds meer BSU-studenten nu in de gelegenheid om een deel van hun studie te volgen in landen als China, Mongolië, Zuid-Korea, Turkije, Polen en Duitsland.

Boeddhisme

De BSU heeft, als een van de weinige universiteiten van de Russische Federatie, een afstudeerprogramma oriëntaalse studies. Ze heeft regelmatig wetenschappelijke uitwisselingen met Oost-Aziatische landen, zoals Japan, Korea, China, Mongolië en Thailand. In

de republiek is de laatste jaren veel aandacht voor culturele tradities, dialecten en zaken als boeddhisme en sjamanisme. Veel daarvan is verloren gegaan tijdens de Russische overheersing. De laatste tijd verrijzen overal in Boerjatië boeddhistische tempels die druk worden bezocht. Met de nauw verwante Mongolen worden de banden aangehaald. Rector Kalmykov: “In Mongolië zijn de oude tradities beter bewaard gebleven. Wij maken dankbaar gebruik van al die kennis.”

Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie neemt ook de belangstelling voor Tibetaanse en oosterse traditionele geneeswijzen sterk toe. “Onze universiteit is de eerste en enige in de Russische Federatie met een faculteit traditionele geneeskunde”, vertelt Kalmykov. “In ons land liggen veel wortels van traditionele geneeskunde. We moeten de nog bestaande kennis behouden. Daartoe hebben we samenwerkingsovereenkomsten gesloten met universiteiten in Mongolië en China. Dit najaar organiseert de BSU een internationale conferentie over traditionele geneeskunde.”

Hoewel Boerjatië in alle opzichten sterk verbonden is met de Oost-Aziatische regio, vindt rector Kalmykov dat zijn universiteit een Euro-Aziatische uitstraling moet hebben. “Voor ons is het uitbreiden van internationale samenwerking een van onze hoogste prioriteiten. We hebben inmiddels samenwerkingsovereenkomsten met 38 instituten, waarvan verschillende in Europa en de VS. We hopen onze relaties met Europa verder uit te breiden.”

JOHANNES ODÉ

LONGE UNIVERSITEIT MET LANGE GESCHIEDENIS

De Boerjat Staats Universiteit (BSU) begon in 1932 als pedagogisch instituut. In 1995 werd de instelling opgewaardeerd tot volwaardige universiteit. De hoofdvestiging ligt in de Boerjatische hoofdstad Oelan Oede.

Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie is Boerjatië een republiek met een eigen

president en parlement. De republiek blijft wel deel uitmaken van de Russische Federatie. Boerjatië telt ruim 1 miljoen inwoners. Slechts eenderde daarvan is werkelijk Boerjatisch, tweederde is van Russische afkomst.

De BSU is de enige klassieke universiteit in Boerjatië. Daarnaast heeft het land drie

gespecialiseerde staatsuniversiteiten op de gebieden landbouw, technologie en cultuur en kunsten. Inmiddels behoort de BSU tot de topvijf van universiteiten in Siberië. Er zijn 12.000 studenten en duizend docenten. Naast de bachelor- en masteropleidingen heeft de BSU vele *post-graduate* specialisatiemogelijkheden. (JO)